

подъ кожата, послѣ по цѣлото тѣло започва да се движи сѣ по-бавно и по бавно, докато най-послѣ спрѣ — отначало въ членоветѣ, послѣ въ мозъка. И пжтникътъ умира, обхванатъ отъ сладка спокойна дрѣмка. Само въ рѣдки врѣмена прѣзъ годината биха могли пжтници да минаватъ прѣзъ Сенъ-Бернардскитѣ висоти, ако не имъ помагаха грижливи челоуѣколюбци.

Още въ осмото столѣтие въ тѣзи опасни мѣста сж се заселили нѣколко монаси, и се посвѣтили на това, да спасяватъ нещастни пжтници. Въ деветъстотинъ шестдесетъ и втора година аостскиятъ архидяконъ Бернардъ-де Монтонъ основалъ въ планината Сенъ-Бернардъ странно-приеменъ мѣнастиръ, гдѣто пжтниците намѣратъ врѣменно прибѣжище, храна и всѣ-каква помощъ.

Главната грижа на монаситѣ, работящи въ това планиско убѣжище, се състои въ постоянно търсене на заблудили се или погиващи страници. Всѣки день двама монаси обхождатъ всичкитѣ най-опасни мѣста на прохода. Въ лошо врѣме и при падане на снѣжни лавини, отъ мѣнастиря излизатъ на търсене шестима монаси съ лопати, колове, носилки и подкрѣпителни питиета.

Трудно, понѣкога просто невъзможно биха станали търсенията подъ дълбокитѣ снѣгове на прохода, ако монаситѣ нѣмаха вѣрни помощници — знаменититѣ сенъ-бернардски кучета.

Силната порода сенъ-бернардски кучета се отличава съ особено разбирање и доброта. Тия кучета изпълняватъ най-тежката работа. Всѣко отъ тѣхъ обиколва голѣмо пространство да търси заблудили се въ планината или паднали отъ умора пжтешественици, нерѣдко завѣни отъ снѣга, или погрѣбани въ снѣжнитѣ прѣспи. Често пжти тѣзи умни животни, по добра воля цѣли дни прѣтърсватъ високитѣ пжтища и пропасти. Като попаднатъ на снѣжна прѣспа, тѣ старателно дирятъ човѣшки слѣди, и ако ги намѣрятъ, веднага почватъ да изриватъ съ здравитѣ си нокти засипания пѣшеходецъ.

На гърба на такива кучета прикрѣпятъ съ широкъ кожанъ коланъ парче платъ, а на шията имъ окачватъ буренце съ лѣковито питие, щото вкоченелия се и обезсиленъ пжтникъ да може да се покрие и подкрѣпи.

Ако на мѣнастирскитѣ кучета не се удава да спасятъ човѣка изъ подъ прѣспата, ако намѣрения отъ тѣхъ на пжтя замръзналъ пжтникъ не се помрѣдва отъ блѣсканията имъ — кучетата като стрѣла отиватъ по най-близкия пжтъ въ мѣнастиря, извикватъ монаситѣ съ силенъ лай и ги водятъ къмъ нещастния.

Благодарение на ума и състрадателността на сенъ-бернардскитѣ кучета, благодарение на удивително гнѣкото имъ усѣщане, на зоркостта на голѣмитѣ имъ очи, на тѣхната сила и бързина, много стотини хора сж спасени вече въ Алпитѣ отъ неизбѣжна погибель.

Едно отъ тѣзи благородни създания е носѣло медалъ, прикрѣпенъ на шията му, въ знакъ на това, че е спасило двадесетъ и два човѣка. Това куче по-сетнѣ е загинало подъ снѣжнитѣ прѣспи наедно съ страницитѣ, които искало да спаси.

II

Въ хиляда осемстотинъ деветдесетъ и четвърта година, измежду сенъ-бернардскитѣ кучета се отличавалъ най-много Диамантъ, той билъ най-храбъръ и най-прозорливъ отъ всички мѣнастирски кучета, които го имали като учителъ.

Веднажъ се залюляла много силна буря; на далечъ се раздавалъ шума отъ падащитѣ снѣжни прѣспи. Диамантъ трѣгналъ да дири. На една висока пжтека той подушилъ че на близо има пжтникъ, и започналъ да лае силно. На неговия лай се обадили и други мѣнастирски кучета, и монаситѣ съ фенери и дълги тояги, съ желѣзни шипове на края, побързали на викътъ на Диаманта. Диамантъ ги завелъ на пжтечката, гдѣто монаситѣ намѣрили подъ снѣжната прѣспа единъ мжжъ и една жена, въ безсъзнание. Монаситѣ овили съ дрехи нещастнитѣ, турили ги на носилки и се приготвили да ги носятъ въ мѣнастиря. Но Диамантъ не се мърдалъ отъ мѣстото си: той продължавалъ да лае, и задържалъ монаситѣ, както могълъ. Ала нищо не се виждало. Монаситѣ не могли да разбератъ, защо Диамантъ не ги остава на мира. Тѣ потърсили наоколо и като не намѣрили нищо, занесли мѣжа и жената въ мѣнастиря.

Диамантъ останалъ самъ и продължавалъ упорно да търси нѣщо. Повече отъ единъ часъ той разкопавалъ снѣга съ силнитѣ си нокти, умо-